

Výročná správa konsolidovaného celku obce

Jovsa za rok 2015

Spracovali:

Mgr. Gabriela Matušková

Údaje o konsolidovanom celku:

Obec Jovsa – materská organizácia

Základná škola Jovsa – dcérska organizácia

Správa cestovného ruchu Zemplínska Šírava-spoločná organizácia

Identifikačné údaje:

Názov:	Obec Jovsa
Adresa pre poštový styk:	Obec Jovsa, Jovsa č.73, 072 32 pošta Jovsa
Telefón/Fax:	056/6983380
e-mail:	jovsa@jovsa.sk
web:	www.jovsa.sk
Okres:	Michalovce
Kraj:	Košický
IČO:	00325279
DIČ:	2020738874
Právna forma:	obec
Deň vzniku:	obec je samostatný územný samosprávny a správny celok, ktorý sa riadi zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky.
Rozloha obce:	1846,42 ha
Počet obyvateľov k 31.12.2015:	800

Základné orgány obce:

- Starosta obce
- Obecné zastupiteľstvo

Starostkou obce je od volieb 2014 Mgr. Ľubica Čornejová. Do obecného zastupiteľstva zvolených 7 poslancov:

- Tomáš Štofa – zástupca starostu obce
- Ing. Ladislav Andrejco
- Ing. Monika Demková
- Marcel Čižmár
- Jaroslav Demko
- Mgr. Jaroslava Trembuľáková
- Milan Trembuľák

V roku 2015 sa zasadnutia konali v dňoch:

- 09.01.2015
- 11.03.2015
- 15.04.2015
- 17.06.2015
- 04.08.2015
- 21.10.2015
- 16.12.2015
-

Zasadnutia obecného zastupiteľstva sa konali v kancelárii starostu obce. Všetky zasadnutia sú verejné.

Poloha obce:

Katastrálne územie obce Jovsa je situované východne od centrálnej časti Východoslovenskej nížiny na rozhraní s Podvihorlatskou pahorkatinou, v okrese Michalovce. Riešene územie je vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Susedí na východe s k. u. Úbrež, na severe s k. u. Poruba pod Vihorlatom, západnú hranicu tvorí k. u. Kusín, na juhu hraničí s k. u. Hnojne. Vzhľadom na charakter územia s výškovými rozdielmi je cela oblasť teplotne diferencovaná. Pre širšie záujmové územie je charakteristicky prechod z rovinatého charakteru územia na pahorkatinný charakter. Nadmorská výška územia sa pohybuje v rozmedzí od 109 m. n. m. (Starý Porubský potok) po 507 m. n. m. (Rakovský kameň).

Z histórie obce:

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1418 pod názvom Józa, kedy kráľ Žigmund potvrdil šľachticom z Michaloviec a Tibavy vlastníctvo ich majetkov,

ku ktorým na panstve Jasenov patrila aj Jovsa. Z obsahu darovacej listiny vyplýva, že dedina Jovsa jestvovala už pred uvedeným rokom. V roku 1427 sedliaci z Jovsy neboli zdanení daňou od porty. (*Porta -sessia bola usadlosť, neskôršie nazývaná aj gazdovstvo, predstavovala základnú hospodársku jednotku na poddanskej pôde, ku ktorej patrila dom s príslušenstvom (dvor, hospodárske budovy, záhrada) a určité výmery pôdy polí -extravilán*). Nepochybne preto, lebo obyvatelia ešte mladej dediny nemuseli počas lehoty okolo 15 rokov platiť daň a odvádzať dávky. Taký istý stav bol aj v susednom Kusíne. Zemepisná poloha dediny a poznatky o nej z prvej tretiny 15. storočia vedú k predpokladu, že ju založili usadlíci so šoltýsom (*šoltýs fungoval ako sprostredkovateľ, ktorý založil obec podľa zákupného nemeckého práva. Po uplynutí dohodnutého počtu rokov, kedy si obyvatelia zriaďovali a upravili územie, platili zemepánovi daň a odovzdávali dávky*). Tento predpoklad posilňuje nielen rovnaký pôvod susediacich dedín pod úpäťm Vihorlatu, ale aj to, že v Jovse pôsobili šoltýsi ešte v druhej polovici 16. storočia. V 15. až 17. storočí patrila Jovsa nepretržite šľachticom z Michaloviec a Tibavy ako majetková súčasť panstva Jasenov. Už v polovici 15. storočia patrila k dedine vodný mlyn, v ktorom boli aj stupy na mechanickú úpravu (ubívanie) súkna. Úprava súkna nepriamo svedčí o tom, že tunajší obyvatelia chovali ovce a tkali súkno z vlny. V roku 1588 boli sedliaci zdanení od 4,5 porty, pričom 6 domácností hospodárilo na polovičných 6 na štvrtinových usadlostiach. Ďalšie 4 sedliacke domácnosti si stavali domy, preto daň neplatili. Žila tam aj jedna želiarska domácnosť ako aj 3 slobodnícke. Okrem šoltýskych domácností hospodárilo do 20 domácností. V poslednej štvrtine 16. storočia sa do Jovsy prisťahovali noví usadlíci. V roku 1599 stálo v Jovse 41 obývaných poddanských domov ako aj domy šoltýšskych rodín. Koncom 16. storočia bola Jovsa veľkou dedinou s poddanskými, ale aj šoltýšskym obyvateľstvom. Vtedy bola najväčšou obcou v okolí. V 17. a začiatkom 18. storočia takmer všetci poddaní dedinu opustili alebo vymreli. V roku 1715 tu hospodárili iba 4 sedliacke domácnosti, v roku 1720 už 9 sedliackych a jedna želiarska domácnosť. V polovici 18. storočia bola grécko-katolíckou farnosťou a v druhej polovici 18.- storočia považovali Jovsu za slovenskú dedinu*. Majetky obce - rozsiahle lesy na okolí obce vlastnili až do 20. storočia príslušníci rodiny Sztárayových. Najťažšie chvíle v histórii obce prežívali jej obyvatelia počas obdobia 2. svetovej vojny. Aktívne sa zapojili do pomoci partizánskym oddielom, ktoré operovali v pohorí Vihorlatu. Boli to hlavne partizánske oddiely majúce svoj základne na vrchu Kyjov – Pugačov, Jastrib, Veža a Kriváň vytvorenej zo slovenských vojakov z bývalých dvoch divízií východoslovenského vojenského zboru pôvodne dislokovaných v oblasti Lupkovského priesmyku ako aj Borkaňuk majúci svoje sídlo pod Klinom. Partizáni z oddielu Borkaňuk dňa 29. októbra 1944 v rámci oslobodenia podhorských obcí na južnom úpäťm Vihorlatských vrchov obsadili obec Jovsa kde zajali 28 maďarských vojakov a partizáni z oddielu

